

**รายงานความก้าวหน้าการขับเคลื่อนความร่วมมือ
ตามบันทึกความเข้าใจ เรื่อง การพัฒนาวิชาการด้านการวิจัยและ
การส่งเสริมการเกษตร (MOU) ระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรและมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์**

วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีพิธีลงบันทึกความเข้าใจฯ ไปแล้ว ณ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร นายสำราญ สาราบรรณ์ ลงนามในฝ่ายกรมส่งเสริมการเกษตร และอธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รสสุคนธ์ แสงมณี ลงนามในฝ่ายของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยมีรองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร และรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ร่วมเป็นสักขีพยาน โดยมีรายละเอียดบันทึกความเข้าใจฯ ตามเอกสารแนบ

อนึ่งในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้มีการจัดทำรายละเอียดตามประเด็นย่อยความร่วมมือร่วมกันระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรและมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ใน ๕ ประเด็น มีรายละเอียดแต่ละประเด็นย่อยดังนี้

ประเด็นที่ 1 การพัฒนาเยาวชนเกษตรกร

เป้าหมาย : พัฒนาเยาวชนเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	กรมส่งเสริมการเกษตร	การดำเนินงานร่วมกัน
การผลิตการเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตร -พืช (แปลงผัก แปลงไม้ผล ปาล์มน้ำมัน ยางพารา) -สัตว์ (ไก่ไข่ ไก่เนื้อ แพะ ไก่เบตง โคเนื้อ แพะ ไก่เบตง) -ประมง (บ่อปลา กระชังเลี้ยงปลา) -แปรรูป (แปรรูปนมเป็นผลิตภัณฑ์นม) แปรรูปสัตว์ แปรรูปพืช)	- มีการประสานการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับมัธยม - มีแหล่งเรียนรู้ สนับสนุน บุคลากร วิชาการด้านการผลิตพืช จากศูนย์สหวิชา และศูนย์เฉพาะด้าน และศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ - ส่งเสริมการเกษตรการจัดตั้งกลุ่ม - การสร้างเครือข่ายเยาวชนเกษตรกร	1. จัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกร (กสก.+ มนร.) ในมหาวิทยาลัยฯ 2. ให้ความรู้ดำเนินการแล้ว ในการทำกระบวนการกลุ่ม พร้อมทั้งค้นหาความต้องการของกลุ่มเกษตรกรเพื่อดำเนินการพัฒนาต่อไป 3. พัฒนาความรู้/ทักษะตามประเด็นที่สนใจ 4. พัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการ -เรียนรู้แนวทางผ่านกิจกรรมของกลุ่ม เกษตรกรรุ่นใหม่ ,sf, ysf -เรียนรู้ในหน่วยงานภาคเอกชน ภาครัฐ -ส่งเสริมการเกษตรผู้ประกอบการผ่านกลไกของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ ศึกษา ด้าน ตลาด แหล่งทุน แผนธุรกิจ การสร้างผู้ประกอบการใหม่
ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจชุมชน (ตลาด แหล่งทุน แผนธุรกิจ)		
โควต้า (ค่ายยุวเกษตรกร , ลูกหลานเกษตรกร) เปิดรับบุตร หลาน เกษตรกร เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาโดยระบบโควต้า		

ประเด็นที่ 2 การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม การวิจัยและการผลิตพืช

2.1 เทคโนโลยี/นวัตกรรม ของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ที่สามารถถ่ายทอดให้ กรมส่งเสริมการเกษตรได้

- 1) การปลูกพืชโดยใช้หลอดไฟแบบ LED
- 2) โรงอบแห้งโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์
- 3) Smart Farm การให้น้ำและปุ๋ยแบบอัตโนมัติ (พัฒนาต่อยอดโดยใช้ application

ผ่านโทรศัพท์มือถือ)

2.2 งานศึกษาวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรในอนาคต

- 1) เครื่องย่อยหรือสับเศษซากพืชเพื่อใช้ในการผลิตปุ๋ยหมัก (ลดต้นทุนการผลิต)
- 2) เครื่องประเมินความสุกแก่ของผลทุเรียนขณะอยู่บนต้น (พัฒนาคุณภาพผลผลิต)
- 3) กักตักแสงไฟในการควบคุมอุณหภูมิของทุเรียน (พัฒนาคุณภาพผลผลิต)
- 4) เครื่องห่อผลไม้หลายชนิดที่มีขนาดผลต่างกัน (พัฒนาคุณภาพผลผลิต)
- 5) แอปพลิเคชันในการประเมินผลผลิตไม้ผลเศรษฐกิจภาคใต้ (ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง)
- 6) แอปพลิเคชันในการประเมินวันเก็บเกี่ยวไม้ผลเศรษฐกิจภาคใต้ (ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง)
- 7) การแปรรูปผลผลิตลองกอง (การเพิ่มมูลค่าผลผลิต)
- 8) การศึกษารวบรวมพันธุ์ข้าวพื้นเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเด็นที่ 3 การจัดการด้านโรคและแมลงศัตรูพืช

1. ด้านทรัพยากรและเป้าหมาย

1.1 กรมส่งเสริมการเกษตร

- มีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานการจัดการศัตรูพืชในพื้นที่
- มีศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดสงขลา และสุราษฎร์ธานี ในการสนับสนุนองค์ความรู้การจัดการศัตรูพืช สนับสนุนหัวข้อสารชีวภัณฑ์ และพ่อแม่พันธุ์ศัตรูธรรมชาติ
- มีศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดชุมพร เป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตแมลงเศรษฐกิจ และการแปรรูปหรือการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลผลิตแมลงเศรษฐกิจ
- ในพื้นที่มีปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูพืช เช่น หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน หนอนซอนเปลือกลองกอง แมลงวันผลไม้ โรครากขาวยางพารา เป็นต้น

1.2 มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

- มีงานวิจัยเรื่องการศึกษาเชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อป้องกันกำจัดเชื้อราสาเหตุโรคพืช โดยคิดค้นให้อยู่ในรูปแบบที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ในพื้นที่ได้ง่ายและสะดวก
- กำลังทดสอบในห้องปฏิบัติการเรื่องสารสกัดจากพืชเพื่อป้องกันกำจัดเชื้อราสาเหตุโรคพืช

- งานวิจัยการทำหมันแมลงวันผลไม้ โดยการเปลี่ยนเพศจากเพศเมียเป็นเพศผู้เป็นหมันโดยการใช้เทคโนโลยี DNA (ศึกษาในห้องปฏิบัติการเรียบร้อยแล้ว รอทดสอบประสิทธิภาพในแปลงและในสถานการณ์จริง)
- มีงานวิจัยการสกัดโปรตีนเข้มข้นจากรังไหมเพิ่มมูลค่าเป็นครีมบำรุงผิว โลชั่น และสบู่ (งานวิจัยเรียบร้อยแล้วสามารถถ่ายทอดขยายผลนำไปใช้ได้)
- มีอาจารย์ที่สามารถเป็นวิทยากรการจัดการศัตรูพืชเบื้องต้นได้
- มีปัญหาขาดแหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกงานด้านการจัดการศัตรูพืช

2. การบูรณาการ

- ศูนย์ปฏิบัติการ (ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสงขลา และสุราษฎร์ธานี ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านแมลงเศรษฐกิจ จังหวัดชุมพร (ฝั่ง))
 - สามารถเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ
 - เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาเฉพาะทางในการผลิตขยายศัตรูธรรมชาติ สารชีวภัณฑ์
 - เป็นสถานที่ฝึกงานในด้านอารักขาพืชให้แก่นักศึกษา
- มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์พัฒนาเครื่องมือตรวจสอบหาเชื้อสาเหตุโรคพืช (Micro reactor)
- มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์พัฒนาเครื่องกักตักแสงไฟและเครื่องห่อผลไม้เพื่อป้องกันแมลงศัตรูพืช
- การจัดการแมลงวันผลไม้ (ผลการทดลองในห้องปฏิบัติการสำเร็จแล้วรอขั้นตอนการทดสอบการใช้งานในพื้นที่จริง)
- ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติสำหรับนักศึกษา เช่น การลงพื้นที่สำรวจการระบาดของศัตรูพืชในแปลงติดตามสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช เป็นต้น
- การเรียนรู้เทคโนโลยีการสกัดโปรตีนเข้มข้นจากรังไหมเพิ่มมูลค่าเป็นครีมบำรุงผิว โลชั่น และสบู่

ประเด็นที่ 4 การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเกษตรในอนาคต

ทรัพยากรและเป้าหมายของกรมส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย คน (เกษตรกรตำบล) ข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตรจากระบบทะเบียนเกษตรกร องค์กรความรู้ด้านการเกษตร ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรข้อมูล big data ด้านพืชเศรษฐกิจ คือ ลองกอง และทุเรียน โดยในประเด็นการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเกษตรในอนาคต จะทำชุดข้อมูลพืชเศรษฐกิจ ทุเรียนและลองกอง เพื่อการใช้ประโยชน์ สำหรับ

- เกษตรกร เน้นสารสนเทศเพื่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ ข้อมูลเพื่อส่งเสริมการผลิต
- ผู้ประกอบการ/พ่อค้า ฐานข้อมูลการผลิต การตรวจสอบผลผลิต และปริมาณผลผลิต
- นักส่งเสริมการเกษตร มุ่งเน้นข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริม

โดยจะกำหนดกิจกรรมและกรอบระยะเวลาอีกครั้งในการประชุมย่อยครั้งต่อไป

กลุ่มที่ 5 การพัฒนาบุคลากร

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	กรมส่งเสริมการเกษตร	การดำเนินงานร่วมกัน
<p>- หลักสูตร ป.โท สาขาที่เกี่ยวข้อง ภายในปี 2565</p> <p>- มีการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร</p> <p>- ศูนย์ปฏิบัติการวิเคราะห์ (LAB)</p> <p>- ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>เป้าหมาย</p> <p>- พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน</p>	<p>- บุคลากร (เจ้าหน้าที่ที่ส่งเสริม การเกษตร จาก สำนักงานส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา, สำนักงานเกษตรจังหวัด , สำนักงาน เกษตรอำเภอ, ศูนย์ปฏิบัติการ - ศูนย์ปฏิบัติการให้ความรู้/ทักษะ</p> <p>เป้าหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เจ้าหน้าที่มีความรู้และความเข้าใจ 2. มีเทคโนโลยีและนวัตกรรม 3. พัฒนาเกษตรกร (อกม., YSF) 4. อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ (เกิดความ หลากหลายด้านการเกษตร) 5. แผนพัฒนาด้านการเกษตรในพื้นที่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การอบรมให้ความรู้บุคลากรและ เกษตรกร 2. การศึกษาต่อของบุคลากรในระดับ อนาคต (หลักสูตร ป.โท) 3. แหล่งเรียนรู้ 4. วิทยากรถ่ายทอดความรู้ 5. ให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีและ นวัตกรรม เจ้าหน้าที่ และเกษตรกร 6. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางข้อมูล วิชาการสำหรับบุคลากรกรมส่งเสริม การเกษตร 7. ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรการเรียนด้าน ส่งเสริมการเกษตร โดยมีบุคลากรกรม ส่งเสริมการเกษตรร่วมเป็นอาจารย์ พิเศษ 8. หน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นสถานที่ฝึกงานให้แก่นักศึกษา 9. พัฒนาช่องทางการสื่อสารระหว่าง มหาวิทยาลัยกับบุคลากรกรมส่งเสริม การเกษตร (ด้านองค์ความรู้,ติดต่อ สอบถาม)

อธิฐาน เรืองแก้ว นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

ผู้สรุปความก้าวหน้า

๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒